

GLAS NARODA.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Stev. 79.

New York, 2. Oktobra 1901.

Leto IX

Iz delavskih krogov.

Generalni štrajk preti.

Fall River, Mass., 27. sept. „Manufacturers Association“ je sklenila delavec vseh tukajšnjih predilektov na štrajk, ker jima železniška družba ni hotela povečati dnevno plačo za 25 centov. Zjutraj ob 3. uri poslali so k predsedniku družbe odposlanstvo z vprašanjem, bode li družba njihovega zahtevi ugodila, kar je pa predsednik zavrnil. Ob 5. uri zjutraj pričeli so služabniki štrajkati. Ker hitro je družba zvedela o štrajku, nastavila je vse one prisile, kateri so za službo čakali, tako da so vlaki vozili redno. Štrajk je prvi pri tukajšnji nadaljeni železnici.

Premogarji in skabje zopet streljali.

Earlington, Ky., 28. sept. Klinemu, da je prišla milica in Madisonville, da čuva skabe „Reinecke“ rova, se običajno streljan v mesec strajkarji in skabi še vedno nadaljuje. Danes se je zopet živahno streljalo, vendar pa ni nikde ranjen. Kacib 40 oboroženih strajkarjev se je vzbudilo blizu mesta Carbonvale.

Proti unijam.

Tampa, Fla., 29. sept. Tukajšnji posestniki tobacnih tovarn so danes sklenili in objavili, da v nadalje ne bodo pripoznali nikake unije. Takoj na to so zaprli vse one tovarne, v katerih delajo unijski delavci in jih bodo v ponedeljek zopet kot „neunujike“ odpri. Tovarnari svoj najnovejši čin sicer občutujejo in zatrjujejo, da jih je v to prisilil tobacni trust. Dosedani unijski delavci zmorejo cestati na svojih mestih, toda edino le pod pogojem, da ne bodo vse člani unije. Naravno, da je zavladala med delavstvom velika razburjenost in bodo najbrže odgovorilo s splošnim štrajkom.

Štrajk služabnikov poulične železnice.

Scranton, Pa., 29. sept. Tukajšnja družba poulične železnice je nedavno odslovila dva službenca. Sedaj so ostali služabniki zapretili s štrajkom, kako družba odslovljena sprevidnika zopet ne nastavi na prejšnje mesto. Ravnatelj družbe je odboru služabnikov naznamit, da sprevidnikov ne bodo vzel nazaj, ker baje nista bila poštena, kar pa delavci ne verjamajo. Danes zjutraj so služabniki sklenili v kratkem s štrajkom pričeli.

Pensacola, Fla., 29. sept. Sprevidniki in motormani tukajšnjih trolley železnice so danes ob 9. ur z delom prenehali. Promet je popoloma ustavljen. Neki motormani je dobil od družbe nalog učiti nekega neunijskega novinca positi, kar pa ni hotel storiti, vendar česar ga je družba odslovila. Unija zahteva, da družba odslovljenega člena zopet vzame v službo.

V starih rovih bodo začeli delati.

Watertown, N. Y., 29. sept. V starih železničnih rudnikih v Jayville, St. Lawrence County, N. Y., v katerih delo že nad 10 let potira, bodo zopet pričeli z delom. Dotična zemljišča so bila preje last Jose Bonaparte, španskega kralja, kateri je priboril v svojo Aneto Savage pred zavednim ljudstvom v St. Lawrence County. Ko se je leta 1820. po revoluciji vrnil v Francijo, prestil je svojo posest polkovniku Bontonu, kateri je pričel z delom v rovih. Rove je kasneje kupila neka družba. Vendar pa neodstotnih prometnih sredstev so leta 1889. v rovih z delom prenehali. Sedaj je neka družba iz Philadelphia kupila ondašna zemljišča z rudarsko pravico. Prometna glavnica družbe znaša \$250.000.

Kadar pošilja novce v staro domovino obrni se izvestno na:

FRANK SAKSER 109 Greenwich St. New York.

Nesreča na železnici.

Več osob usmrtenih.

Petersburg, Va., 30. sept. Štirideset milij od Petersburga je danes zjutraj skočil tovorni vlak „Sea board Air“ železnice iz tira. Dva zamorca sta bila na mestu usmrte, trije služabniki železnice so ranjeni.

Tovorna vlaka zadela.

Bridgeport, Conn., 30. sept. Danes zvečer ob 8. uri sta pri Longhill zadela dva tovorna vlaka „New York, New Haven & Hartford“ železnice. Trije osobe so bile usmrte, trije smrtno ranjene, več je nevarno poškodovanih. Lokomotivi in 50 vozov je združljeno.

Strajkarji na sumu.

Chicago, Ill., 30. sept. Na nadaljeni železnici na 31. ulici je skočil v minolej noči vlak raz tir. Druga nesreča se ni pripetila. Par potnikov je bilo lahko ranjenih. Domnevna se, da so strajkajoči služabniki skušali uprizoriti nesrečo.

Policijski streljali na strajkarje.

San Francisco, Cal., 29. sept.

V trgovskem delu mesta vršali se je danes zjutraj med strajkajočimi vozniški in pobrežnimi delavci ter policijski bitka. Pet policijev je v neki gostilni izizvalo strajkarje. Ko so policijski odšli iz gostilne, sledili im je kacib 50 strajkarjev, kojim je tudi mnogo drugih možnih pridružilo. Ker se posebni policijski mogli možice znebiti, so blizu Kearney ulice pričeli na neobrožano ljudstvo streljati in so 15 oseb ranili. Naravno, da so tudi strajkarji streljali in ranili jednega policijskega. Okna bližnjih prodajalnic so razstreljena in je pravi čudež, da ni več ljudi bilo ranjenih.

Devil's Lake, N. D., 28. sept.

Pri postaji Penny na „Great North-

ern“ železnici zadela sta dva tovorna vlaka.

Trije služabniki so bili na mestu usmrteni. Osemdeset vozov je tudi mnogo drugih možnih poškodovanih.

Nezgoda na železnici.

Omaha, Neb., 27. sept. Na potu iz St. Louis, Mo., v Omaha padel je danes 11 milij južno od Council Bluffs osobni vlak „Wabash“ železnice raz tir in obležal v 18 devetih globokem jarku kraj nasipa.

Pri osobi so smrtno ranjene, 16 je

je tudi mnogo drugih možnih poškodovanih.

Rodbinska žaloigra.

Dane 28. septembra po noči je

vsled ljubosumnosti v stanovanju h. št. 169 Mulberry St. v New Yorku Michaela Lasparone ustrelil

svavo sogredo in samega sebe.

Nesreča sta bila sedem let

po rodu, toda Michael je vedno

mlil, da ga žena, rodom Nemka, varja. V hiši je bil večni prepričan, tudi oba sta si očitala nezvestobo.

V panameriški razstavi.

Buffalo, N. Y., 30. sept. Danes

so v razstavi proslavile srednje-

ameriške republike spominski dnevi

zadostnosti, kateri bi se moral

vrstiti že 15. septembra.

Fernando Corea predstal je pro-

lašenje neodvisnosti. Predsednik

azavcev je pozdravil v imenu naših

pravljakov goste iz srednje Amerike.

Potem so govorili Velos Gócio

v imenu republike Guatema-

la, Bolet P. Raza v imenu Hondura-

s, Alejandro Bermudez za Nicara-

aguio in dr. Alloza za Costa Rica.

Czolgosz zopet molči.

Auburn, N. Y., 30. sept. Czol-

gosz je zopet tičeno okreval in iz-

ova pričel molčati. Dosedaj ga ni

nihče obiskal, pač pa je dobil jedno

izismo. Ravnatelja zaporov vedno

predlagajo ljudje, kateri hočejo

Czolgosza obiskati.

Czolgosz v temnici.

Autumn, N. N., 28. sept. Pred-

sednik morilec Leon Czolgosz je

danes okreval. Ravnatelj zaporov

mu je prebral smrtno obsodbo in

podvabil njegove straže, kateri mo-

rajo paziti na to, da se obsojene

ne usmrti. Kraj njega so zaprli

še štiri morilci, kateri vsi pričaku-

jo smrt na električnem stolu,

toda edino Czolgoszova soba je brez

okvirja, tako da ne more brati niti

pisati.

Požar v razstavi.

Buffalo, N. Y., sept. V razstavi-

nih prostorih na strani Elmwood

okraja pričelo je včeraj zvečer vsled

razstrelbe gazolinovih pedil goreti in

bilo je, kakor da bi tamoznjava po-

sljopija morala postati žrtve plame-

na. Ogenj so hitro omejili na Stei-

gerwaldov vrt, vendar je pa požar

napravil \$10.000 škode. Steiger-

walji ni bil zavarovan.

Rooseveltovi načrti.

Washington, 28. sept. Predsed-

nik Roosevelt se je danes izjavil, da

morajo Zjednjene države skrbeti

za to, da bodo ameriška vojna mor-

narica postala tolika, kakor ona

Nemčija ali Rusija. Nekteri tajui-

ki in predstojniki so predlagali na-

kup brezidimnega smodnika in po-

večanje delavnic topov ter vstanovitev

večih postaj za premog v

inozemstvu. Za smodnik bodo vla-

da dovolila milijon dolarjev, za

zboljšanje ladij 8 milijonov in več

milijonov za nove baterije. Končno

bodo vlada kongresa priporočila,

da glasuje za povečanje vojne mor-

naric.

Tudi za vojaštvo se Roosevelt

zelo zanimala, kajti on dobro ve-

da stare generali niso za rabo in bodo

pred vsem skrbel za to, da dobijo

naša vojska nove mlade poveljnikite,

kterih geslo ni „staro kopito.“

Roosevelt je pripravljen, da bodo

naša vojska vse zgodnejši in bolj

zadosteni.

Tudi za vojaštvo se Roosevelt

zelo zanimala, kajti on dobro ve-

da stare generali niso za rabo in bodo

pred vsem skrbel za to, da dobijo

naša vojska nove mlade poveljnikite,

kterih geslo ni „staro kopito.“

Roosevelt je pripravljen, da bodo

naša vojska vse zgodnejši in bolj

zadosteni.

Tudi za vojaštvo se Roosevelt

zelo zanimala, kajti on dobro ve-

da stare generali niso za rabo in bodo

pred vsem skrbel za to, da dobijo

naša vojska nove mlade poveljnikite,

kterih geslo ni „staro kopito.“

Roosevelt je pripravljen, da bodo

Entered as second class matter at the NEW YORK, N. Y. Post office October 2, 1893.

„GLAS NARODA“

List slovenskih delavcev v Ameriki.
Vidljajtelj in urednik: Published by F. SAKSER.

109 Greenwich St. New York City.

Na leto velja list za Ameriko \$3.—
za pol leta \$1.50,
za Evropo za vse leto ... gld. 7.—
" " " pol leta 3.50,
" " " četrt leta 1.75
7 Evropo pošiljam list skupno
dve številki

„Glas Naroda“ izhaja vsako sredo
in soboto.

GLAS NARODA

(„VOICE OF THE PEOPLE“)

Will be issued every Wednesday
and Saturday.

Subscription yearly \$3.

Advertisements on agreement.

Za oglase do 10 vrstic se plača
80 centov.

Dopisi brez podpisa in osobnosti
se ne natisnejo.

Denar naj se blagovoli poslati po
Money Order.

Pri spremembji kraja naročnikov
prosim, da se nam tudi prejšnje
bivališče naznani, da hitreje ujde-
mo naslovnika.

Dopisom in pošiljtvam naredite
naslov:

„Glas Naroda“

109 Greenwich St. New York City
Telefon 3795 Cortlandt.

Položaj na Filipinih.

Poraz ameriškega vojaštva na
otoku Samar, o katerem na drugem
mestu današnje številke poročamo,
je bil v istini velik, toda vsekakor
bi bilo prezgodaj že sedaj iz tega
izvajati koje posledice glede na od-
nosajo na Filipinskom otočju. Zna-
no je, da je bilo baš na otoku Sa-
mar od tamošnjih domačinov, kte-
rih tudi Španci niso mogli podjar-
miti, pričakovati krepkega upora.
Vsled tega nikakor ni izključeno,
da so bodo na Samaru vršili še nadaljni boji, nikakor pa ne moremo
usmrtenje petdesetih naših vojakov
smatrati kot nazadovanje. Dasi-
ravno podrobnosti napada se niso
znane, je domnevanje, da se je na-
pad izvršil v zasedi, ali pa da so
vojaki prepotrebno pozornost ter
izpostavljenje straž vsled lahko-
mišljnosti opustili. Slednje dej-
stvo se največkrat pripeti pri četah,
kterih so že dolgo časa v vojski,
kajti v tem slučaju so vojaki nav-
jeni raznih nevarnosti in se čutijo
tudi v nevarnosti za varnost.

Pred vsemi moramo toraj poča-
kati natančnejših poročil in do ta-
kratek ugodno navedeni poraz sma-
trati malovažnim. Ako bode pa
washingtonska vlada skušala dok-
sati, da so Filipinci vsled McKinleyeve
smrti vstop obnovili, oziroma
dosedanje svoje delovanje po-
dvojili, potem vlada takoreč so-
ma ono prekliče, kar je dosedaj
trdila. Ako se ravnotek navedeno
obistini, potem so vsa prejšnja vla-
dina poročila, da so vstaši uvideli,
da je njihova stvar zgubljena in
sposozali „blagoslov ameriške civi-
lizacije“ ter se zadovoljno in vesel-
udali v osodo, nič druzega, kakor
uradna laž. Ako je temu tako, po
tem o pacifikaciji Filipinskega otočja
seveda ne more biti govora, in
dosedanji mirni časi niso bili nič
druzega, nego premirje, kateroga so
domačini porabili v to, da se oja-
čijo.

Da položaj na Filipinih nikakor
ni tak, kakor je bilo dosedaj razvi-
deti iz vladnih objav, pa ne sledi
samo iz našega poraza na Samaru
temveč to zatrjujejo celo ugledni
člani našega filipinskega vojaštva.
Da splošno filipinsko prebivalstvo
se ni podvrženo, o tem je seveda
vsakdo vedel, toda kljub temu smo
bili opravičeni trditi, da se je veči-
na Filipincev udala v osodo, s
sprijateljila z našo vlado in tak-
moralčno vplijala na ostalo ne-
sodovoljno ljudstvo. Toda baš glede-
do nekaj časa Abdul Hamida pi-

te trditve smo se najbrže neljubo
varali, kajti vse kaže na to, da je
naše tamošnje gospodstvo sila slabe
podlage, in da se za jedva tako da-
leč, kakor zamore krogla iz puške
zadeti.

Mogoče se tudi v slednjej trditvi
varamo, kajti niti malo ne dvomi-
mo, da zamore vlada s pomočjo
mnogostevilnega vojaštva nasprot
stva Filipincev udusi, toda pri
tem se nam nehote vsili opravičeno
zahtevala oprostitev gospodične
vprašanja, se li vladu istinito iz-
plača dan za dnevom žrtvovati kri-
ži življenje naših sodržavljelanov,
ako s tem nič druzega ne dosegne,
negot začasno robstvo naroda, kateri
drage volje žrtvuje vse, samo da je
sloboden v slobodnej domovini.

Ameriško ljudstvo je opravičeno
zahtevati verodostojnega pojasnila
o položaju na Filipinih. Predsednik
Roosevelt lahko vstreže želji svojih
sodržavljelanov, kajti tudi to je nje-
gova dolžnost.

Razmere v Turčiji in misijonarka Stone.

Med brzjavnnimi poročili današ-
nega izdaja objavljamo brzjav, vsled
kterega je ameriška v Turčiji „po-
slujoča“ misijonarka Helen H. Stone
še vedno v oblasti bolgarskih
roparjev, kar je pismenim potom
sporočila misijonarju Haskellu v
Samakovem na Bolgarskem. Go-
spodična Stone — ktera je pa v
ostalem že prekoračila lepo polo-
vico svoje dôbe — naznanja med
ostalim imenovanemu tovarišu po
poklicu, da roparji žijo lepo ravn-
ajo, da je pa v slednjem času mo-
rila mnogo prestati, kajti roparjem
je sledilo turško vojaštvo, vsled če-
sar je morela trpeti pomanjkanje
R. parji zahtevajo 25 000 turških
funтов odkupnine. V Carigradu s-
težno domneva, da so roparji
ravnali sporazumno z bolgarsko-
makedonskim revolucionarnim od-
borom, kteri hoče na ta način ope-
zoriti evropo jeko javnost na raz-
mere, ki vladajo dandanašnji ne-
slovnici.

Vojno sodišče je obudio vojaka
George Raymond vsled umora od
41. polka prostovolcev v smrt. Nadalje so nedavno obesili necega
vstaškega polkovnika in poročnika,
ker sta zadavila dvoje naših vo-
jakov.

Washington, 29. sept. General Hugh-
es javlja, da je na otoku Samar
prišlo na našemu stotniku Bookmillerju
24 vojakov 9. polka. Jedenajst
vojakov je bilo ranjenih. Vojaki so
od sotnije C, ktero so vstaši
minil i petek napadli, ostale njiho-
ve tovariše, 48 poštevilo, so vstaši
pomerili in oplenili.

Vojno sodišče je obudio vojaka

George Raymond vsled umora od

41. polka prostovolcev v smrt.

Nadalje so nedavno obesili necega

vstaškega polkovnika in poročnika,

ker sta zadavila dvoje naših vo-
jakov.

Washington, 29. sept. General Chaffee

je brzojavjal iz Manile. „Dan-

es je pršlo 24 moč 9. polka iz Ba-

langide. Ednjast je ranjenih, ostali

vojaki sotnije C so usmrteni.

Vstaši so vpeljali vse puške in streličje

ter ostale potrebitne imenovane

zbrtije. Napad so izvršili v času

so vojaki dne 28. sept. zajutr-
kovali. Sotnija je strela le 72 m. ž.

Stotnik W. Conell, poročnik Edward

Bumpus in zdravnik dr. R. S.

Griswold so všli. — Chaffee.“

Lahkomišljnost v zraku

porazu na Samaru.

Manila, 30. sept. Narednik Mar-

sky, ki je ob priliki napada Filipi-

cev na sotnijo C, bežal in pre-
plaval zavil Tanuan ter srečno pri-
šel v Leyte, naznanja, da je kacib

400 z sulicami oboržanih Filipi-

cev napadlo imenovano sotnijo

v trenotku, ko so vojaki zajutrkovali.

Američani so baje 100 Filipincev

vsmrtili. Tukajšnji častniki so

menili, da se sotnje Filipincev le

lahkomišljnosti Američanov po-
srečilo sotnijo premagati. Ko je

sotnija C prišla v Balangiga, so jih

Filipinci najiskrenje sprejeli v

zbrtje, kjer so vstaši

Jugoslovanska Katoliška Jednota.

Inkorporirana dne 24. januarija 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI :

Predsednik: JOHN HABJAN, Box 303, Ely, Minnesota;
Podpredsednik: JOHN GLOBOKAR, Box 371, Ely, Minn.;
I. tajnik: JOŽEF AGNIČ, Box 266, Ely, Minnesota;
II. „, JOHN LOVŠIN, Box 291, Ely, Minnesota;
Blagajnik: IVAN GOVŽE, Box 105, Ely, Minnesota;

NADZORNIKI:

IVAN PAKIŽ, Box 278, Ely, Minn.;
MIKE ZURIK, 431-7th St., Calumet, Mich.;
JOSIP GORISEK, 5222 Butler St., Pittsburgh, Pa.

POROTNI ODBOR:

JOHN KERŽIŠNIK, predsednik, Box 138, Federal, Pa.
JOHN GERM, 1120 Willow Alley, Braddock, Pa.
FRANK VLAHOVIČ, 1202 S. 13th St., Omaha, Nebr.

PRISTOPILI:

K društvu sv. Cirila in Metoda štev. 1, Ely, Minn.: Josip Butala star 31 let, Josip Palbar 28 let, Anton Surjak 20 let, Anton Zupančič 33 let, Janez Bauer 24 let.
Društvo steje 296 udov.
K društvu sv. Barbare štev. 5, Soulan, Minn., Frank Svajgar star 34 let.
Društvo steje 34 udov.
K društvu sv. Cirila in Metoda štev. 9, Calumet, Mich.: Janez Burić star 22 let, J. Ž. Jakša 22 let, Mihail Klobučar 25 let, Peter Križan 38 let, Anton Stonich 21 let, Janez Stonich 19 let.
Društvo steje 65 udov.
K društvu sv. Jožeta štev. 12, Pittsburgh, Pa.: Janez Uresek star 33 let.
Društvo steje 107 udov.
K društvu sv. Petra in Pavla štev. 15, Pueblo, Colo.: Joža Čimarmann-čič star 22 let, Marko Kerec 21 let, Janez Pertek 33 let.
Društvo steje 50 udov.

K društvu sv. Jožeta štev. 19, Sparta, Minn.: Ivan Jemeč star 44 let, Ivan Košir 18 let, Peter Kraus 33 let, Karol Krajc 27 let, Št. Štan Lauth 25 let, Joža Spendal 29 let, Vincenc Šinkovský 35 let.
Alojzij Turk 19 let, Ivan Žiglar 28 let.
Društvo steje 28 udov.
Prestopil od društva sv. Jožeta štev. 14, Crocket, Cal., Mihail Pogorelc k društvu sv. Petra in Pavla štev. 15, Pueblo, Colo. Prvo društvo steje 15 udov, drugo 51 udov.

Suspendirani za nedoločen čas od društva sv. Cirila in Metoda štev. 9, Calumet, Mich.: Peter Zunich, Frank Juršič in Janez Sklebetz.
Društvo steje 62 udov.
Suspendirana za nedoločen čas od društva sv. Cirila in Metoda štev. 1, Ely, Minn., Anton Verand in Štefan Zgornec.
Crtani od ravno tega društva: Jure Ban, Tomaž Petek, Janez Starlek, Joža Rataj, Anton Prelesnik, Matija Lovšin, Josip Jakša.

Društvo steje 287 udov.
Josip Agnitch, I. tajnik,
Društveno glasilo je „GLAS NARODA“.

POPRAVEK. V štev. 76., Glas Naroda se je v društvenem izkazu prigodila nejuba tiskovna pomoč, nameč društvo sv. Alojzija in South Lorain, Ohio, ima številko 19, ne 9. Delo je bila izpuščena imena: Frank Justin ml. star 18 let, Peter Milik 22 let, Peter Rohotina 26 let; Anton Rohotina pa je star 39 let, a ne 26, kakor je bilo tiskano.

Dopisi naj se blagovolijo pošiljati na I. tajnika: Joe Agnitch, Box 266, Ely, Minn., po svojem zastopniku in nobenem drugom.
Denarne pošiljatve naj se pošljajo blagajniku: Ivan Govže, Box 105, Ely, Minn., in po svojem zastopniku.

Društveno glasilo je „GLAS NARODA“.

Ameriška omladina.

Lafayette, Ind., 28. sept. V tu krajnjem „Purdue“ vsečilišu vršila se je danes bitka med dijaki dvojnih razredov. Osem dijakov je ranjenih, dva smrtno. Boj je trajal pol drugo ura, dokler niso starejši dijaki prahlili boj končanim.

Kože v Klondike.

Vancouver, B. C., 28. sept. S parnikom, „City of Seattle“ vrnile se je 314 zlatokalcev iz severnegozdora. Sleduji so dovedli sboj za \$30.000 zlata.

V pokrajini Altin, B. C., našli so nova zlata polja. Mnogo pustolovcev je že na potu v Altin.

V Dawson City je šest osob zbolelo za kozami.

Evropske in druge vesti.

Carigrad, 27. sept. Iz Samakova v Bolgariji se javlja, da zahtevajo roparji, ki so odvedli ameriško misjonarsko Stone v gorovje 25.000 turških funtov odškodnine. Roparji z misjonarko dobro postopajo Evropsko časopisje zatrjuje, da je roparje najel macedonski revolucionarni odbor.

Borlin, 27. sept. Turški sultani Abdul Hamid je nevarno obolen.

Rio de Janeiro, Brazil, 27. sept. Uradoma se objavlja, da se je v Rio de Janeiro pojavila kuga. Vladi je odredila stroge zdravstvene odredbe.

Rim, 27. sept. V skladbi smodnika v arzemu v Cosenza pripetila se je danes razstrelba smodnika Kmalu na to so bila vsa sosedna poslopja v plamenu in sedaj je v mestecu v plamenu. Mornarski okrožje v Tarento je poslalo vse moriarje v Cosenzo, da pomagajo gasiti, tudi gašenje le počasi napreduje. Prebivalci nevrečnega mesta bodo na vse strani in zatrjujejo, da je mesto zgodljivo. Nihče se ne obvešča gašenja. Petdeset osob je bilo deloma usmrtilih, deloma ranjenih. Ko bodo pričeli odstraniti razvaline, bodo najbrže na-

sli se več mrtvcev. Škodo še niso enili.

Paris, 28. sept. S prvim oktobrom postal je v Franciji takozvanu trušteni zakon pravomočen. Nove določila so naperjena v prvej vrsti proti rodovom cerkvam. Oni redovi, kateri postavna določila do 1. okt. niso izpolnili, bodo policijski razpuščeni oziroma bodo moralni Francijo ostaviti.

Valed tega bodo nastali v Franciji ut boj med vlado in klerikalstvom. Postava določila, da morajo redovi slediti predložiti svoje statute; ako vlada slednje odobri, zamorejo redovi še v nadalje ostati, vendar pa bodo državni vladni samostane kontralirali, pregledovali knjige in poročali o dohodkih in izdatkih.

Do sedaj je 220 ženskih in 27 možkih redov prisilo vladu, da smejo tudi v naprej ostati. Nekteri se bodo izseliti in so vto svrhu že načipili zemljišča vinozemstvu. Jezuiti, Asumpcionisti, Benediktinci in drugi bodo Francijo ostavili.

Brixelles, 28. sept. Danes so tukaj zaprli ponarejalca ameriških bankovcev letne številke 1865. V njegovem stanovanju so našli za \$50.000 ponarejenega denarja.

Paris, 28. sept. Anarhist François Salson, kateri je due 2. avg 1900 skušal ustreliti perzijskega šaha, je nedavno v Cayene (francoska Guiana, juž. Amerika) kjer je bil v progranskem zaporu, umrl.

Bombay, 28. sept. Angleško vojno brodovje se zbira v Perzijskem zalivu. Turška vlada je na turško arabsko mojo ob Šat el Arab poslala 30.000 mož vojašta. Najbrže namerava Turčija podjarmiti deželo neodvisnega arabskega šeika v Kovejtu, katerga podpirajo Angleži.

Madrid, 28. sept. Admiral Valcarcel poroča, da je španško vojno brodovje v tako slabem stanju, da se kot sploh več nazivati ne more.

Valed tega priporoča, da bodo deloma usmrtilih, deloma ranjenih. Ko bodo pričeli odstraniti razvaline, bodo najbrže na-

dij. sli pa naj vojno mornarico sploh opusti.

Rheims, Francija, 28. sept. V departmaju Marne so pribeli viengradniški delavci, kateri trgajo grozdje, strajkati in zahtevajo zvišanje plačila. Naravno, da je bilo orovništvo takoj na licu mesta. Ved delavcev so zaprli.

Rim 30. sept. Princezinja Šarlota, Honoria, vdova l. 1883 umrela Petru Conte Primoli je včeraj umrla. Pokojnica je hči princeza Karlina princezinja Željana Bonaparte.

Hongkong, 30. sept. V Piang-tungu, severno od Kwangtonga so Kitajci napadli postajo na mškega misijonarja in je požgali. Misijonarji so se rešili.

Madrid, 30. sept. Včeraj so tukaj in drugih mestih Španije obhajali spomin na revolucijo v letu 1868. V Barceloni se je vršilo zborovanje 20.000 republikancev, ki so okrasili spomenik generalu Primu, bivšem vodje vatašev. Policija je hotela mučičo razgnati in je streljala na ljudi. Trije republikanci in dva policista sta ranjeni.

Borlin, 1. okt. Republika Guatemaala je preklicala in razveljavila trgovinsko pogodbo z Nemčijo. London, 2. okt. „Times“ poroča, da se je položaj v Trdiji tako postril, da bi bilo umestno skupno postopanje proti Turčiji.

London, 2. okt. „Times“ poroča, da se je položaj v Trdiji tako postril, da bi bilo umestno skupno postopanje proti Turčiji.

Drobnošči.

Novi bankovci. Banke Zjedninskih držav bodo v kratkem izdale desetake z sliko pokojnega predsednika McKinleya.

Chicagske klavnice in hlevi so največji na svetu. Vsaki dan se zakolje 20.000 glav goveje živine, 20.000 ovac in 10.000 preščev. Ako bi bile vse klavnice v jednej ulici, bila bi dotična ulica 20 milj dolga, ločim bi znašala dolgot jasli, akobi stale v jednej vrsti, 50 milj.

Tržaški Šterk, je dne 17. sept. umrl. Rojen je bil 28. novembra l. 1826 v Voloski. Dosegal je torej starost 74 let. Mašnik je postal leta 1853, kanonik v Trstu l. 1880, leta 1894. pa škof v Trstu. V času narodnega preporedaja bil pokojnik tudi deželni poslanec hrvaške stranke. Kot škof je imel tako težko stališče. Ne domimočer, da je imel dobro voljo, biti živecem pravidev, tudi pokazal je zdaj in zdaj to dobro voljo, ali časihje tudi morda vsled pritiska od zgoraj in proti svojemu boljšemu preprinjanju in ukrepu, s katerimi je slovenstvo v Tretu hudo zadel.

V Biljah na Vipavskem je umrl Matevž Šaunik, veleposetešnik, članenit obrtnik in člen upravnega sveta vipavske železnice, v starosti 63 let.

Umrli je v tržaški bolnici za legezjem, bivši pisarniški uslužbenec, Narodne tiskarne g. Z. Raubar. N. v. m. p.

Napad. V Kolovratu, v sodnem okraju Litijskem, jo sedem fantov s kamni in s poleni napodilo iz cerkve vrata, ki vodi do ljudstva. Nekaterih fantov so ljudem grozili z noži in nanje streljali iz revolverjev. Napadalci so večinoma zbežali v gozd in po ovinkih šli na svoja domovanja. Kolovrat je strogo klekalna vas.

Deževje in vinska letina v Istri, raznih naših vinorodnih krajev vrhajojo prav obupno veste o letnji vinski letini. Še pred tremi tedni kazalo je povsod tako lepo, tudi že lansko lito ne.

In vinsku letino v Istri, raznih naših vinorodnih krajev vrhajojo prav obupno veste o letnji vinski letini. Še pred tremi tedni kazalo je povsod tako lepo, tudi že lansko lito ne.

Prestolonasledstvo v Srbiji. Od kar je zadebla Šibe nevreča, da se vrda želja po prestolonasledstvu ni izpolnila, se bavijo listi v vprašanjem, kdo zasede srbski kraljevi prestol, aka umrli Aleksander brez potomca. Dasiravno je nizključeno, da postane narava kraljici Dragi prijaznejša, saj sta obe kralji v kraljica, še mlada, pišejo listi, da je računati z eventualno otrokom, da pride na prestol zoper potomca Karageorga, in sicer Peter,

pričelo grozdje povsod, posebno pa po Belokrajini, močno guiti Žiblje, sedaj se lahko računa, da bodo govoriti polovica segnila. Ponokod trgajo v dežju, da vsaj nekaj nabero. To je tembolj žalostno, ker je obetala biti prav dobra vinska trgovina. Pa ne samo grozdje, marveč tudi krompir, žito, koruza, otava, vse je pričelo gniti, in ker je bilo ravnato letos prav malo krme in skoro nič sadja, je pričakovati občutljivih nasledic. Ljudstvo je kar občutno. Nekdaj so se vršile procesije za prenehanje slabega vremena, sedaj pa je vse tiho.

Rim 30. sept. Princezinja Šarlota, Honoria, vdova l. 1883 umrela Petru Conte Primoli je včeraj umrla. Pokojnica je hči princeza Karlina princezinja Željana Bonaparte.

Hongkong, 30. sept. V Piang-tungu, severno od Kwangtonga so Kitajci napadli postajo na mškega misijonarja in je požgali. Misijonarji so se rešili.

Madrid, 30. sept. Včeraj so tukaj in drugih mestih Španije obhajali spomin na revolucijo v letu 1868. V Barceloni se je vršilo zborovanje 20.000 republikancev, ki so okrasili spomenik generalu Primu, bivšem vodje vatašev. Policija je hotela mučičo razgnati in je streljala na ljudi. Trije republikanci in dva policista sta ranjeni.

Borlin, 1. okt. Republika Guatemaala je preklicala in razveljavila trgovinsko pogodbo z Nemčijo. London, 2. okt. „Times“ poroča, da se je položaj v Trdiji tako postril, da bi bilo umestno skupno postopanje proti Turčiji.

London, 2. okt. „Times“ poroča, da se je položaj v Trdiji tako postril, da bi bilo umestno skupno postopanje proti Turčiji.

Nesreča ali samomor. Pred nekaj dnevi je županstvo v Krki dobilo obvestilo, da so ljudje ob potoku Krka našli klobuk in dežnik mlinarja Travnika iz Vel. Globokega pri Ambrusu. Mož je brčes padel na mlin in je vodil, truplo pa je močno narasli potak odnesel.

* * *

Nesreča. V noči od 15. na 16. sept. je šel neki človek skozi selo Juršić pri Kastvu proti kolodvoru postaje Juršić. Mož je bil doma iz V. Brda pri Podgradu. Na progredi Juršićem je Juršići že mož prišel pod vlak, ki ga je na več košov raztrgal. Naslednje jutro je železniški cavaj našel te kose.

* * *

Grozna nesreča. Dodatno k zadnjem kratek poročilu o nesreči na Kolpi se piše iz Metlike: Dne 13. sept. se je dogodila na K. Ipi na hrvatski strani grozna nesreča. Hrvatje iz Vivodine, vratajajoča se s trnega dne iz Karlovca okoli 4. ure popoldne, hoteli so se na takozvanem Hrenovem brodu, polete od Ozlja in dve in pol ure od Metlike, prepeljati z dežnega na tevi breg Kolpe. Neki Metličan je vozil se iz Karlovca to opazoval. Na brod so se ravili tudi voz z devetnajst konjem, par volov, več prasev in mnogo drobnine. Kolpa je sledila dvadnevna nalinov takoj načrta, kakor že več let ne. Komaj odrijevo od kraja, kar nakrat se utrga žična vrv v valovi poteguje s silno brzino brod za seboj. Opazovalec skoči z voza, vzame vrv in teče nevrečnikom na pomoč. Žalibog ni mogel vržene vrv nobeden doseg. Nesrečni, uvidevši svoj obopen položaj, vdarijo v silen krik. Valovi so drvili brod po strugi s tako hitrostjo, da so mu bili kmalu brod in ljude izpred oči. V diru hiti mož v Ozlji klicat na pomoč. Dovozivši se pod grad, ogleda brod, ki se je ravno nad mlinom že znameniti, naravno, da je visoki jez pogreznil z ljudmi in živalimi v strahovite bobneč volovi.

• Ker za nekoliko sekund

Listek-

Nočni čuvaj v New Yorku.

Renska povest.

Spomladi leta 1901. prišel sem iz daljnega zapada brez najmanjšega imetja in brez novčica v čarobni New York. Ker človek v tacib okoliščin kakor sem bil jaz v onem nepozabljarem času osobito v Ameriki ne sme dolgo premisljati kaj bi potel, je toraj povsem naravno, da sem takoj pridel iskatki delo. Vse, kar zamore človek zahtevati je delo, in s to zahtovo se človek v Ameriki nikakor ne poniha, kajti oni prezirno zaničljivi pogledi, kojim se bresposeln slov v Evropi skoraj umakniti ne more, so v Ameriki docela nepoznani. Tudi obleka oziroma najnovješa moda ne pride mnogo v poštov. Ako ta ali oni delodajalec v posilcu opazi srčnost in v njego vem očesu potrebo veselje do življenja, ali bolje ako se prosilec nikacega dela ne vrtaši, potem delodajalec včas pričem da je, in ako ima le prosto mesto, vzame bresposelnega delavca v službo. Obapljivi nastop in solze v obeh preprosilci preje škodujoče, nego koristijo.

Po ameriški šagi, derby-klobuk potisanjan na oči, v ustih koruzne pipe in v njej zdobljene ogorce na ulicah nabrnih smotk, hodiš sem s svojim tovarisom R. po ulicah svetovnega mesta, ktero name je v svojem snežnem okrasu in neštetičnih električnih svetilkah, kljut našemu bednemu stanju sila uga-jalo.

Hodila sva v trgovskem delu mesta od hiše do hiše, od jednega bosa do druzega, kratko pozdravljajoč in — amerikanski — vedno pokrita sva povsodi jednakovrastevala za delo. Od samega zjutraj do dveh popoludne obiskala sva na stotine „businessov“, toda ves na-jun trud je bil zmanj, kajti povsodo si našu odslovnost, češ, „pri na-ni nič!“ Ni toraj čuda, ako sva postala nepopisno lačna in naši teloci so pričeli kruliti, da sva se jeden drugemu tudi nehoti morala smejeti. Iz dolnjega mesta sva se podala na peto Avenue, na ktere cesti stanujejo newyorski milijonarji v svojih palačah.

Nedaleč od Vanderbiltove palače stoji krasna, v goščem slogu zidana cerkev z dvema marmorastima stolpama; tu sva se vsešla na stopnice in premisljajoč o našem položaju, sva končno prišla do zaključka, da sva cilj našega življaja popolnoma zgrešila. Povsodi kjeckoli sva bila, imela sva smolo ter nič družega nego smolo in ker je smola devljarju najkoristnejša, sva bila povsem opravljena, da bi za našu najboljše bilo, ako bi bila v istini devljarja, za koji poklic bi najboljše tudi bila sposobna.

Ko sva končno uvidela, da nema modrovanje o smoli ne bode pomagalo do službe in polnega želoda, napotila sva se dalje v krasni centralni park, ktega umetni gosdi, jame in jezera so nama za trenotje pregnali obupne misli. Toda ker sva že imela smolo, pridla sva službeno tudi v meranerijo, kjer so ravnokar s svežim govejim mesom krmili leve, tigre, jaguarje, leoparde in drugo zverino, med tem, ko mora na tisoče ljudi v mestu stradati. Civilizacija! — Pogled na krasno sveže meso našu je zopet spominjal na smolo in še bolj na „corned beef and cabbage“.

Popoludne ob štirih, postaj je moj tovaris, kteri v svojem življenju še nikoli ni imel čepiča v roki, alkohol, dočim sem jaz, hočeš, no-čes, postal nočni čuvaj pri „Metropolitanc Gas Company“.

Nočni čuvaj! Kolikokrat sem si v mojej otroški dobi, ko sem vsake tečne jelenku slišal našega vaškega nočnega čuvaja klicati ure, srčno želel, da postanem tudi jaz nočni čuvaj, in sedaj, ko sem v resnicu postal to, kar sem si v svoje prve mladosti želel, se nisem temu prav nič veselil. Človek je res nevhalečno bitel!

Postal sem toraj nočni čuvaj, sveda povsem drugačen, kakor je bil oni v mojej rodnej vasi. Moja naloga ni bila vsako uro naslanjanji

ljudem, da na svetu vse mine in da se bode pričel zopet novi dan in novo življenje, pač sem pa moral zveder od ½ ure do ½ ure zjutraj stražiti odprta rove, v katerih so po dnevu položili plinove cevi, da tako preprečim, da se v noči ne pripeti koga nešreča. Postal sem toraj vendarlo človeštvu koristen, kajti koliko vozov in konj bi padalo v rove, da to niso preprečile moje rudeče svetilke.

Ob ½ moral sem toraj, ne da bi preje kaj jedel oditi s mojimi 16 rudčimi svetilkami na delo. Na prvo stražo sem moral iti v severni del mesta v bližino 190. ulice, kjer me je sprejel neki delavec in me natančno podučil, kako naj čuvam lame, cevi, cesto, rudeče svetilke in tudi samega seba.

Nemeneč se za njegove nasvete in vestni pčduk, me je lakota prisnila, da sem nehoti vzel njegov, kraj, „mojih“ svetilk stojec, dinner pail in pogledal je li v njem kaj ostankov telavčevega kosila, toda v mojo veliko žalost bi jo prazen. K nevreči sem postal nočni čuvaj v petek ko so newyorški delavci običajno „uhui“, kajti ko sem ga naprosil uaj mi posodi nikelj, mi je z nepisano žalostnim obrazom dokazal, da bode še le jutri blažena sobota in da niti neobhodno potrebni „car fare“ nima. Pač mi je pa dal nekoliko tobaka „A. H. Model“, vzel svoj „dinner pail“ in odšel proti domu, da pričakuje blaženo soboto.

Jedva je odšel imenovan delavec proti domu, ko me obiše moj tovaris, kterega naloga je bila v sedanji ulici čuvati kanale, ktere so tamkaj kopali in me jednostavno naprosi naj mu posodim pet centov. Sededa mi ni preostalo nič druzega, ugo mu svečano dokazati, da bode še le jutri sobota, in da bodeva jutri mesto danes kosila in veberjava. Predno sem pridel razpostavljanji in pritrjevanje rudeče svetilke, spomnil sem se se enkrat svojo smole, ali vendar sam se hitro potolažil v trdnjej zavesti, da imajo drugi mnogo z smolo opraviti. (Konec prihodnjih.)

Naznanilo.

Slovencem in Hrvatom na Ely, Minn., in okolici priporočam mojo

prodajalnico,

v katerji prodajam hično in kuhinjsko pripravo, postelje, omare, mize, stole, peči in vsakovrstno železnino. Dalje oskrbujem tudi

pogrebe

iu odredim vse potrebno za nje preskrbi krste in kar spada v to stroko. Govori se tudi slovenski in nemški. S spoštovanjem

M. E. GLEASON.
ELY, MINN.

Vina na prodaj.

Dobro črno vino po 50 do 60 ct. galon s podo vred. Dobro belo vino od 60 do 70 ct. galon s posodo vred.

Izvrstna tropavica od \$2.50-\$3.00 galon s posodo vred.

Manj nego deset galon naj nične na naroda, ker manj količine ne morem razposiljati. Zajedno z načinom naj gg. naročniku določeno denar oziroma Money Order.

Spoštovanjem:

Nik. Radovich,
702 Vermont St. San Francisco, Cal.

Svoji k svojim!

Podpisani se priporočam bratom Slovencem in Hrvatom, da blago volijo obiskati moj

saloon,

v katerem točim vedno sveže pivo, dobra vina in whiskey, kakor tudi druge likere in prodajam fine smodke.

Naznanjam tudi, da pošiljam denarje v staro domovino po nizkem ceni in sem v svesi z g. Fr. Sakserjem. S spoštovanjem

Martin Verzuh,
Created Butte, Colo.

Josip Losar
v East Helena, Mont
priporoča svoje

grocerijsko blago
kakor tudi OBLEKO, OBUVALA za možke, ženke in otroke. Dalje: VINO, FINE SMODKE in ŽGANJE in KUHINJSKO OPRAVO. Vse prodajam po najnižji ceni.

KNJIGE

ktere imamo v naši zalogi in jih odpoljimo poštne prosto, ako se nam znesek naprej pošlje:

Molitvene knjige:

Fino vezane z imitacijo slonove kosti, ali v finem usnju in se zlato obrezo: Rajski glasovi, \$1.25. Nebeški naš dom po \$2.70, \$2.50

Pravi služabnik Marije 80 ct. Spomin na Jezusa, usnje 55 ct. Jezus na križu, usnje 80 ct.

Filoteja, s zlato obrezo \$1.20. Rafael, platno 75 ct.

" usnje 85 ct. Pravi služabnik, usnje 80 ct.

Zvonček nebeski 55 ct. Ključ nebeskih vrat, \$2, \$1, 75 ct.

Lilija v božjem vrtu, \$1.50. Kruh angelški, \$1, 65 ct.

Rajski glasovi, \$1.25. Vrtec nebeski, \$1, 65 ct. 45 ct.

Hvalite Boga, 80 ct. Getzemani in Golgota, 80 ct.

Pot v nebesa, \$1.20. Kruh nebeski, \$1.20.

Duhovni studenec, 65 in 45 ct. Duhovni studenec, 65 in 45 ct.

Jezus in Marija, 65 ct. Jezus in Marija, 65 ct.

Druga knjige:

Angleško-slovenska slovinka 75 ct. Abecednik za slov. mladež, 20 ct.

Zgodbe sv. pisma, 50 ct. Evangelij, 50 ct.

Veliki katekizem 30 ct. Slovensko-nemški besednjak 90 ct.

Družna nemška vladnica, 80 ct. Slovensko-nemški slovarček 40 ct.

Pavlinov slovensko-memški slovarček, 40 ct.

Pavlinov angleško-slovenski slovarček, 40 ct.

Prepotnik, zbirka raznovrstnih pisem in računov, 30 ct.

Prešernove poezije vezane 75 ct.

Ave Marija, 10 ct. Mati Božja, 10 ct.

Bleweis Slovenska kuharica \$1.80. Andrea Hofer, 14 ct.

Slovenski glasovi, 20 ct.

Zeleni listki, 20 ct.

Tartari na Moravskem, 35 ct.

V domačem krogu, 25 ct.

Marička, 20 ct.

Punčika, 20 ct.

Pagliaruzzi, I. in II. zvezek po 25 ct.

Domati zdravnik po Kneipu, 40 ct.

Razne knjižice za mladino, po 10 ct.

Venec slovanskih povestij, I. in II. zvezek po 40 ct.

Bogdan, 20 ct.

Plemenita arca, 20 ct.

Baron Trenk, 20 ct.

Eno leto med Indijanci, 20 ct.

Črni bratje, 20 ct.

S prestole na morišče, 20 ct.

Vrtomirov pretan, 20 ct.

Jama nad Dobrušo 20 ct.

Pod turškim jarhom 20 ct.

Najdenček, 20 ct.

Dve čudopalni pravljici, 15 ct.

Pavliha, 20 ct.

Sveti Genovefa, 16 ct.

Lažnjivi Ključek, 20 ct.

Mirko Poštenjakovič, 20 ct.

Sveti Notburga, 18 ct.

Mrtvi gostač, 20 ct.

Isidor potožni kmet, 25 ct.

Šaljivi Slovence [zbirka kratkočasnih itd.] 90 ct.

Velike sanjake bukve, 30 ct.

Boerska vojska, 30 ct.

Nezgoda na Palavanu, 20 ct.

Iznami, 24 ct.

Zbirka ljubimskih pisem, 30 ct.

Venček pravljic in pripovedek, 25 ct.

Mati Božja, 10 ct.

Andreas Hofer, 14 ct.

Savinški glasovi, 20 ct.

Zeleni listki, 20 ct.

Tartari na Moravskem, 35 ct.

V domačem krogu, 25 ct.

Marička, 20 ct.

Punčika, 20 ct.

Pagliaruzzi, I. in II. zvezek po 25 ct.

Domati zdravnik po Kneipu, 40 ct.

Razne knjižice za mladino, po 10 ct.

Venec slovanskih povestij, I. in II. zvezek po 40 ct.

Bogdan, 20 ct.

Plemenita arca, 20 ct.

Baron Trenk, 20 ct.

Eno leto med Indijanci, 20 ct.

Črni bratje, 20 ct.